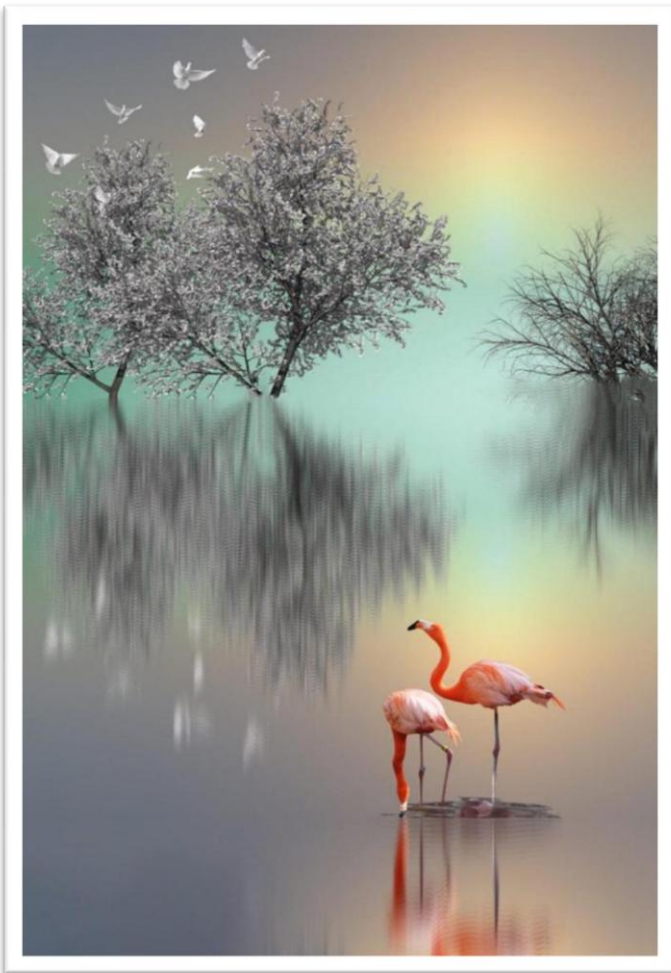

Cò Oì

Bạch Lan

✦ Sau cùng tôi xin tri ân bác Đệ Vũ và các bạn trong nhóm biking, không có bác và các bạn, tôi không có duyên ngắm đàn cò trên đầu sông Santa Ana.

Công viên xanh mát Yorba Regional Park có con đường dành riêng cho xe đạp hướng Tây Nam chạy thẳng xuống biển Huntington dọc theo dòng sông Santa Ana. Con sông này được mệnh danh là Dòng Sông Cát, mà quả thật vậy khi lái xe trên xa lộ 57 hướng Nam đến xa lộ 22, nhìn lòng sông chỉ thấy cát và cát. Cát nhỏ nhoi, cát miệt mài, trải dài thành một con sông.

Trời Cali nắng ấm, vừa đạp xe vừa hít thở không khí trong lành, thoang thoang mùi thơm lá khuyh diệp đầu đây, thở sâu nhẹ cảm giác được sự an bình trong tâm thật là hiếm có kể từ khi mùa đại dịch Vũ Hán đầu xuân Canh Tý mọi người đều phải sống cách ly. Nhiều tháng dài liên tục suốt ngày quanh quẩn trong nhà đọc tin tức xa gần mà buồn xo. Thế giới bây giờ, con người chỉ còn biết “ngồi nhớ thương nhau” bởi vì không thể gặp nhau.

Giới Thiệu Tác Giả:

Chị Bạch Lan tốt nghiệp Đốc Sự Hành Chánh. Trước 1975 tòng sự tại Nha Lộ Vận thuộc Bộ Công Chánh Giao Thông với chức vụ chủ sự. Hiện cư ngụ tại Nam California.

Vài lời phi lộ của tác giả

- ✦ Viết để tặng các bạn đang săn sóc cha mẹ già, các bạn vừa mất mẹ, mất người phối ngẫu trong mùa đại dịch Vũ Hán.
- ✦ Cò Oì viết để tặng các cháu gọi bằng dì vừa mới mất mẹ cuối tháng 3/2020 với niềm thương tiếc vô hạn.
- ✦ Viết để tặng người bạn hiền thân thương Anna Theresa Nguyễn Cửu Thị Quý vừa mới ra đi (8/21/20) để lại biết bao kỷ niệm đẹp, người bạn hiếm quý trong kiếp này.

Chị Bạch Lan với xe đạp thể thao

Một mình đạp xe dọc theo con đường uốn lượn, vừa ra khỏi công viên là đã có thể nghe được tiếng nước chảy rì rào hòa với tiếng xe chạy trên xa lộ 91 hướng Tây phía bên kia sông. Khoảng sông ở vị trí này nhìn không lớn lắm vì lau sậy mọc đầy hai bên, vài con cò trắng đang tĩnh lặng đứng yên rình mồi. Xa xa từng đàn vịt không ngừng di chuyển ngược xuôi, thỉnh thoảng kêu lên vang dội. Có lẽ vì muốn bảo vệ sinh thái nên khúc sông trên này có nhiều đập ngăn chặn nước từ trên núi đổ về con nước dài cả 6 dặm, nhờ vậy cá, vịt, chim, cò, ... có nơi sinh sống, thoải mái kiếm ăn hằng ngày.

Bỗng nhiên trong lòng thấy nhẹ nhàng và đầy hoài niệm, hình ảnh quen thuộc như ở vùng quê xứ mình, hình ảnh của những tháng ngày ngây thơ và vui vẻ. Những ngày hè theo mẹ về quê ngoại, lạ lùng vui thú đi trên con đường đất song song con lạch nhỏ từ đầu đến cuối làng, tò mò nhìn ngắm thiên nhiên đồng ruộng. Kỳ lạ thật, cứ mỗi khi nhớ về quá khứ thì lại thấy thấp thoáng hình ảnh ấm áp của mẹ.

Đi thêm khoảng 5 dặm thì ô kìa trước mắt một đàn cò trắng khoảng vài chục con đang tụ lại kiếm mồi như hình dưới đây:

(photo by BL).

Tự nhiên không muốn đạp xe nữa, mỉm cười nhớ lời bản nhạc "[Cò Hồng](#)" dễ thương của cố nhạc sĩ Phạm Duy do nữ danh ca Thái Thanh (mới qua đời cách đây vài tháng) hát trên youtube ""[Hãy vớt chiếc dép, Bước đi trên cò mềm...](#)" Phút giây hiện tại thì xin vớt chiếc xe đạp qua một bên, leo xuống mấy phiến đá lớn

sát bờ sông ngồi thong thả hạnh phúc... ngắm cò..

Cò trong mắt mình từ lâu đã là con vật xinh đẹp hấp dẫn nhất. Cò có bộ lông màu trắng tinh khiết, chân cao mảnh khảnh, cổ dài, thân gầy ([Đố ai tìm được một con cò nào mập?](#)). Hình ảnh con cò đứng một chân trên phiến đá, đầu cổ ngẩng cao lên nhìn ra biển rộng mênh mông, biển và trời cùng một màu xanh ngát. Màu xanh biển trời hoà nhập làm một tạo thành bức tranh mênh mông bát ngát vô tận khiến mình cảm thấy nhỏ bé, khiêm nhường trước vũ trụ bao la, nhờ vậy dễ dàng chấp nhận những chuyện xảy ra quanh ta khiến tâm hồn tự do cởi mở hơn. Hình ảnh cò là biểu tượng tự tại, vượt ra ngoài mọi giới hạn ràng buộc mà ta thường hạn định lấy chính mình, đó là phần quán tưởng giúp ta chuyển hóa trong môn Tài Chi Càn Khôn Thập Linh* ở tư thế con Cò để rồi triển khai tiềm năng ([tượng trưng biển cả](#)), để nhiếp nhập với lý tưởng vào cuộc sống hiện thực ([tượng trưng bầu trời](#)) hình ảnh vừa nêu trên kèm theo khẩu quyết:

**"[Chiếu phá điểm mù](#)
[Rỗng tâm tiếp thọ](#)
[Nhẹ nhàng tha thứ.](#)"*

Càng ngắm nhìn đàn Cò thì lại càng nhớ đến bài ca dao khổ sở của thân Cò.

*"[Con cò mà đi ăn đêm](#)
[Đậu phải cành mềm](#)
[Lộn cổ xuống ao.](#)
[Ông ơi ông vớt tôi nao](#)
[Tôi có lòng nào](#)
[Ông hãy xáo măng,](#)
[Có xáo thì xáo nước trong](#)
[Đừng xáo nước đục](#)
[Đau lòng cò con"](#)*

Cò Mẹ lặn lội khổ nhọc vì con đã đành. Cò niên thiếu vất vả cả đời vì ai? Con Cò gánh vác trên vai trách nhiệm của bao nhiêu cuộc đời, có ai bận tâm nhớ đến mà xót thương không?

*"[Con cò lặn lội bờ sông](#)
[Ngày Xuân mòn mỏi, má hồng phai pha"](#)*

*"[Cái cò đi đón cơn mưa](#)
[Tối tăm mù mịt ai đưa cò về?](#)
[Cò về thăm quán, thăm quê](#)
[Thăm cha thăm mẹ, cò về thăm anh."](#)*

*“Nước non lận đận một mình
Thương cò lên thác xuống ghềnh bấy nay”.*

Phượng Vương đã ngâm ngùi nhắc đến Cò Mẹ:

*“Con cò mà cũng nắng mưa
Mẹ tôi đã cũng bốn mùa gió sương
Vi thương đàn con thơ ngây
Mẹ tôi chẳng quản thân gầy tháng năm
Đêm ngày bận rộn khắp nơi
Vai mang đôi gánh chơi vơi giữa đời
Như cò mò cá bắt tôm...”*

Chế Lan Viên cũng nhắc đến thân Cò:

*“Con còn bé trên tay
Con chưa biết con cò”*

Nhưng trong lời thơ mẹ hát,

Có cánh cò đang bay;

“Con cò bay lá

Con cò bay la

Con cò cũng Phủ

Con cò Đồng Đăng”.

Cò một mình cò phải kiếm lấy ăn

Con có mẹ con chơi rồi lại ngủ.

“Con cò ăn đêm

Con cò xa tổ

Cò gặp cành mềm

Cò sợ xáo măng’ ....

JB Nguyễn Hùng & Nguyễn Nữ Minh Hiếu có hai câu rất cảm động;

“Thân cò lận lội bờ ao

Mẹ tôi ướt đầm mưa rào gió sương.”

Ca dao cũng có hai câu khó quên:

“Cái cò lận lội bờ sông

Gánh gạo đưa chồng tiếng khóc nỉ non...”

Trần Tế Xương đặc biệt hơn tất cả, ông làm bài thơ thương xót Cò Vợ:

“Quanh năm buôn bán ở ven sông

Nuôi đủ năm con với một chồng

Lặn lội thân cò khi quãng vắng

Eo sèo mặt nước buổi đò đông

Một duyên hai nợ thôi đành phận

Năm nắng mười mưa chẳng quản công”.

Nói chung một cái thân Cò như là hình ảnh của người đàn bà Việt Nam, luôn hy sinh chịu mọi khổ cực, đắng cay vì con, vì chồng, vì đất nước. Việt Nam có hơn cả ngàn năm chiến tranh chống ngoại xâm và nội chiến, thân Cò cũng hơn cả ngàn năm theo đó mà tang thương.

Cò Mẹ, Cò Vợ, Cò Con khóc hết nước mắt tiễn đưa con, đưa chồng, đưa cha ra trận rồi mất con, mất chồng, mất cha. Thân Cò trong chiến tranh gánh chịu bao nhiêu sinh ly tử biệt, có ai đếm?

Năm 1975 tưởng đã hòa bình từ đây, Cò không còn lo lắng đến xót xa cả ruột gan khi nghe tiếng đại bác, tiếng súng xa xa vọng về, hy vọng mọi người sẽ được sống bình an, nhưng không, Cò lại phải ngược xuôi tảo tần, một tay nuôi con, nuôi cháu, tay kia xách bới cho chồng cho con đang bị cầm tù nơi rừng thiêng nước độc. Gồng gánh quà cáp băng rừng lội suối tìm đến tận nơi. Rồi thì Cò nghe tin chồng, tin con mất xác ở một nơi nào.

Nắm bắt được cơ hội vượt đại dương tìm con đường sống thì một số Cò lại bị bỏ xác trên biển, bị hải tặc làm nhục. Vượt qua bao gian khổ đến đất khách quê người, Cò lại phải căng hết sức, cố gắng làm việc nuôi dưỡng gia đình.

Bây giờ một thế hệ Cò cũng đã đến gần cuối đời, có Cò đã về miền cát bụi, có Cò thân thể bệnh hoạn, nhớ nhớ quên quên dù con cháu vẫn ở bên cạnh, có Cò cô đơn trong nhà dưỡng lão mỗi ngày chờ đợi thấy người thân.

Viết đến đây mình không muốn viết thêm, hình như đã đi xa đề tài Cò Ơi rồi, mời các bạn trở về ngắm những hình con cò qua ống kính của mình, trích một đoạn ngắn bản nhạc “Nương Chiều” của cổ nhạc sĩ Phạm Duy qua giọng hát nữ ca sĩ Trịnh Vĩnh Trinh.

Mở đầu hay cuối bản nhạc có hai chữ được lặp đi lặp lại nhiều lần, Chiều ơi.. mà mình cứ ngỡ: Cò Ơi.